

כד:

זה בורר פרק שלישי סנהדרין

עין משפט
נר מצוה

י' א ב ג מ"ו פ"ו מהל'
סנהדרין הלכה כ' סנה'
פסקו ל' טו"ס פ"ח ס"ו פ"ו
ספ"ק:
ד' ד מ"ו פ"ו מהלמט
עמות הלכה ד' סנה'
לאחר ר' טו"ס פ"ח ס"ו פ"ו
ל' ספ"ק טו:
טו ה מ"ו פ"ו טו"ס פ"ו
ספ"ק:
טו ו ז ח ט מ"ו פ"ו ס'
טו"ס פ"ו ספ"ק טו:

רבינו תנאל

ואתנא למימר דרבא אמר
כר' יוחנן ומיחבר' עליה
רבא סמיפא דמתניתין.
היה חייב לתבירו שבועה
ואיל דור בחי ראשון
אמר ר' אבהו יכול לחזור בו
פ"א ולא באותו הנשבעין
ולא משלמין דהוה ליה
מחול ד' ושי"ב כמחול
היה פליגי דמי באותן
רבא לא מתני' באותן
הנשבעין ונשבעין כגון
השביע והגדול והתכל
השביע בותן הוה ליה אתן
לך ואקשין ליה לרבא
והא את הוא דאקשית ליה
לרישא פלוגתיהו באותן
לך. ואת אמרת סיפא
נמי באותן לך מחלוקת
למה ליה למימרא תרתי
ומי ומהו רישא תולה
ברעת אחריס והוא אבא
ואבין סיפא תולה ברעת
עצמו סרי' תולה ברעת
עצמו כיון דרע דודאית
עמו שבועה ושיקול ונמי
ומקני ואפילו ר' מאיר
סורה בהא דאין יכול
לחזור בו קפ"ל דר' מאיר
החול על קפ"ל בו דאמר
כדשלחו ליה לרבא מהתן
לי יעקב ילמינך רבינו
לפי גמ' דין מחלוקת או
לאחר גמ' דין מחלוקת
כמחול לך או באותן לך
מחלוקת והלכה כדברי
של עולם פשיטא דליטו אלא מדרבנן
ומלוה גריבית מיירי גריבית שאינה
קנז'ה ואפי' מיירי גריבית שקנז'ה
לא משמע ליה אסור כיון דמדעתיה
במחול לך או באותן לך
אין יכול לחזור בו והני
סו' ליה ולחבר גמ' דין אבל
לפי גמ' דין יכול לחזור
בו אלא אם כן קנו מידי
כדשלחו ליה ר' שמעון לבי
רבי לפני גמ' דין אם קנו
סודין אין לאחר קנין כלום.
כיון שהקבל עליו עד אחד
בשנים ורביעין שבועות
(בס' ע"א) הוהו דאמר
השומע אל כל ביתי זה
וכן בגיטין (דף עו ע"ב)
גרסינן ברוחיה שאמר
נאמנת עלי לומר שלא
באתי כו'. מתני' אלו הן
הפסולין המשחק בקוביא
וספרותי ויניס וסלוח
ברבית וספרותי שביעית
כו'. משחק בקוביא מאי
עבר דמיסל בה. אמר
רבי כי חמא ביה שמואל לבי
המשחקין פירוש אילו הן
המשחקין מתנין תנאי
ביהוה אם אצחק הן
לי כן וכך ואם נצחתי
אתן לך כן וכך כי האי
גיטא אסמכתא היא ולא
גיטא ודמעת נשטילין הן
סוה גזילה היא שנתכנס
כגולתין ליתכן הן פסולין
רב ששת אמר למה
פסולין חכמים מפני שאין
עסקין ביישוב העולם
פ"י כגון אוננות ואכזרין
עברתו אחרי' אסמכתא
פכ"י לחיוביהו פסילי מה
ל' משום אסמכתא ומה
ל' משום יישוב העולם
ולשון איכא בבייהו כגון
דאית לרוביה אוננותא
אחרייהו (ל' א"ב) [לרפ"י] דמשוי ליה גולן אפי' דאית ליה אוננותא
כסיפא דמתניתין איר' יהודה אימתי בזמן שאין ליה אוננות אלא היא אבל יש להן אוננות שלא היא שר' ובי תימא ר' יהודה חולק על התנא קמא והאמר רביאל כל מקום שנזכר ר' יהודה

ואלו הן הפסולין. י' גורסין
עבדים משום דכנירה ליה
דקא תשיב הכא פסולי דרבנן
ודאורייתא ולא נהירא משום דלא
תשיב בנמתני' רק פסולי דרבנן דהא
גולטס לא קתני וכל פסולי דמתני'
פסולי דרבנן נינהו משחק בקוביא
אפי' למ"ד אסמכתא היא דאסמכתא
לא קניא מ"מ אינו דאורייתא כיון
שאינו סבור לעשות אסור לנא לדי
פסולי דאורייתא ולמ"ד משום שאינו
של עולם פשיטא דליטו אלא מדרבנן
ומלוה גריבית מיירי גריבית שאינה
קנז'ה ואפי' מיירי גריבית שקנז'ה
לא משמע ליה אסור כיון דמדעתיה
במחול לך או באותן לך
אין יכול לחזור בו והני
סו' ליה ולחבר גמ' דין אבל
לפי גמ' דין יכול לחזור
בו אלא אם כן קנו מידי
כדשלחו ליה ר' שמעון לבי
רבי לפני גמ' דין אם קנו
סודין אין לאחר קנין כלום.
כיון שהקבל עליו עד אחד
בשנים ורביעין שבועות
(בס' ע"א) הוהו דאמר
השומע אל כל ביתי זה
וכן בגיטין (דף עו ע"ב)
גרסינן ברוחיה שאמר
נאמנת עלי לומר שלא
באתי כו'. מתני' אלו הן
הפסולין המשחק בקוביא
וספרותי ויניס וסלוח
ברבית וספרותי שביעית
כו'. משחק בקוביא מאי
עבר דמיסל בה. אמר
רבי כי חמא ביה שמואל לבי
המשחקין פירוש אילו הן
המשחקין מתנין תנאי
ביהוה אם אצחק הן
לי כן וכך ואם נצחתי
אתן לך כן וכך כי האי
גיטא אסמכתא היא ולא
גיטא ודמעת נשטילין הן
סוה גזילה היא שנתכנס
כגולתין ליתכן הן פסולין
רב ששת אמר למה
פסולין חכמים מפני שאין
עסקין ביישוב העולם
פ"י כגון אוננות ואכזרין
עברתו אחרי' אסמכתא
פכ"י לחיוביהו פסילי מה
ל' משום אסמכתא ומה
ל' משום יישוב העולם
ולשון איכא בבייהו כגון
דאית לרוביה אוננותא
אחרייהו (ל' א"ב) [לרפ"י] דמשוי ליה גולן אפי' דאית ליה אוננותא
כסיפא דמתניתין איר' יהודה אימתי בזמן שאין ליה אוננות אלא היא אבל יש להן אוננות שלא היא שר' ובי תימא ר' יהודה חולק על התנא קמא והאמר רביאל כל מקום שנזכר ר' יהודה

אלה כפסולי דרבנן:
כל כי האי גוונא לאו אסמכתא
היא. פ"ה דהיכי דמי אסמכתא
כגון אם אוכרי ולא אעביד אלשל
במיטבא וכן משליש את שטרך דגט
פשוט (ב"ב דף קפח. וס) דלל הני סמין
אדעתיה וסבור הוא שזה צידו לעשות
ומירשא כי מתני ליה אדעתיה דלא
יהיב ליה מתנה אמתי ליה שהרי
סבור הוא שלא יבא לדי כן אבל
היה לאו צידו ולא סמין אמיתי דהא לא
יבא לא נלח אי לא נלח ואפי' איתני ש"מ
היא טעות סופרים והוה לא וכוה לא דבר רש"י
אזכירי ולא אעביד אלשל חזי דבפ' המקבל (ס' דף קד.) קאמר אסמכתא היא ובפ"י רש"י היה כמובן אם אוכרי וכו' על כן טעו סופרים אבל
ר"ת הקשה לפי' הקונט' משום דלפי פ"י משמע דטפי חשיב אסמכתא (מ"ה) שהיה צידו מלאו צידו ובפ' אהרוב (שם דף עז. עט) משמע איפכא
דלאמר

רבא דאמר כמאן. וליכא למימר דכנירה ליה כר"ס כן לקיס
אליכא דר' מאיר חדא כפירוש רש"י דאין לומר דשניק רבנן
ועבד כר' מאיר ועוד דהכא פליגי ר' יוחנן ור"ס כן לקיס ורבא פסיק
פסק החולין (יבמות דף לו.) כר"ס כן לקיס נמתל משמע דככל שאר
מקומות פ"ל כר' יוחנן לגבי רשב"ל
ולכא למימר הכא טעמיה דנפשיה
קאי אפלוגתא דמתני' כדלעיל דמשום
הכי מפרש לה לעיל טעמיה דנפשיה
אבל הכא ליכא למימר טעמיה דנפשיה
קאמר: שלח ליה לאחר גמ' דין
מחלוקת והלכה כדברי חכמים.
מינה דהכא משמע דלאחר גמ' דין
מחלוקת אבל קודם (א) יכול לחזור בו
ובפ"י ט' נותלין (ב"ב דף קפח. וס) אמרי'
אמר לו כדני גנבת שורי עבמת והלה
ואינו מפרש מהו מכתמו לי אתה נתתו לי
במתנה לרונן השבע ועול נשבע
ואינו יכול לחזור בו משמע שד
שאמר השבע ועול שחניו שבע
ואינו יכול לחזור בו אלמא אפי' קודם
גמ' דין אינו יכול לחזור בו להכי
גרס ר"ת ונשבע אינו יכול לחזור
בו כלומר אם קפ"ז זה חניו ונשבע
אינו יכול לחזור בו דכיון דכבר נשבע
הוי לאחר גמ' דין ואמרי' לאחר
גמ' דין דהלכה כחכמים:

מאי לאו באותן הנשבעין ולא משלמין
דהוה ליה כמחול לך לא באותן הנשבעין
ונשטלין דהוה ליה כאתן לך והא תנא ליה
רישא תנא תולה ברעת אחריס ותנא תולה
ברעת עצמו וצריכא אית תנא תולה ברעת
אחריס בהא קאמר ר' מאיר דמצי הדר רבי
משום דלא גמרו ומקני דאמר מו' ימר דמוכי
ליה אבל תולה ברעת עצמו אימא מודי
להו לרבנן ואי אשמעינן בהא בהא קאמרי
רבנן אבל בהדיא אימא מודו ליה רבנן לר'
מאיר צריכא אמר ריש לקיש מחלוקת
לפני גמ' דין אבל לאחר גמ' דין דברי
הגמ' אין יכול לחזור בו ור' יוחנן אמר לאחר
גמ' דין מחלוקת איבעיא להו לאחר גמ' דין
דין מחלוקת אבל לפני גמ' דין דברי הכל
יכול לחזור בו או דילמא בין בוו ובין בוו
מחלוקת ת"ש דאמר רבא "קיבל עליו קרוב
או פסול לפני גמ' דין יכול לחזור בו לאחר
גמ' דין אין יכול לחזור בו אי אמרת בשלמא
לאחר גמ' דין מחלוקת אבל לפני גמ' דין
ד"ה יכול לחזור בו רבא דאמר כרבי יוחנן
ואליבא דרבנן אלא אי אמרת בין בוו בין בוו
מחלוקת רבא דאמר כמאן אלא לאו ש"מ
לאחר גמ' דין מחלוקת ש"מ שלח ליה רב
נחמן בר רב (הסדא) לרב נחמן בר יעקב
ילמדנו רבינו לפני גמ' דין מחלוקת או
לאחר גמ' דין מחלוקת והלכה כדברי
מי שלח ליה לאחר גמ' דין מחלוקת והלכה
כדברי חכמים רב אשי אמר הכי שלח
ליה בבאתן לך מחלוקת או במחול לך
מחלוקת והלכה כדברי מי שלח ליה בבאתן
לך מחלוקת והלכה כדברי חכמים בסורא
מתני הכי בפומבדיתא מתני הכי א"ר חנינא
בר שלמיה שלחו ליה מבי רב לשמואל
ילמדנו רבינו לפני גמ' דין וקנו מידי
מאי שלח להו אין לאחר קנין כלום:
מתני' ואלו הן הפסולין המשחק בקוביא
ההמלוה בריבית וימפריהו יוניס וסוחרי
שביעית אמר רבי שמעון בתחילה היו קורין
אותן אוספי שביעית משרבו האנסין חזרו
לקרותן סוחרי שביעית א"ר יהודה אימתי
בזמן שאין להן אוננות אלא הוא אבל יש
בקוביא מאי קא עביד אמר רמי בר חמא
משום דהוה אסמכתא ואסמכתא לא קניא רב
ששת אמר וא כל כי האי גוונא לאו אסמכתא
היא אלא לפי שאין עסקין ביישובו של
עולם מאי בנייהו איכא בנייהו דגמרו
אוננותא אחרייהו (ו' (ותנן) א"ר יהודה אימתי
בזמן שאין להן אוננות אלא הוא אבל
יש להן אוננות שלא הוא (הרי זה) כשרים
אלמא טעמא דמתניתין משום יישובו של עולם הוא קשיא לרמי בר חמא וכי
תימא פליגי רבנן עליה דר' יהודה ור' יהושע כן לוי' כ"ל מקום שא"ר יהודה
אימתי

באופן הנשבעין. לפטור עמנן שלא ישלמו דמוכב קאמר דור לי
ואני מוחל לך: הנשבעין ונוטלין. השביר והגולל ויכולה בה דמתבע
קאמר ליה דור לי ואתן לך: והא סנה לא רישא. דאוקמת לה כאתן
לך ומתני למה לי: סוהה דבעט אחריס. אלא ואכרי: דבעט עמנו.
של חניו בעל דין: מי יומר דמוכי
ליה. ואי הוה ידע דמוכי ליה לא
הוה אמר הלך הרך: אבל סוהה
דבעט עמנו. של בעל דין אסיק
אדעתיה דדורי נדר ליה כרי לעפער
ידע ומחיל: לפני גמ' דין. לאחר
שטענו בפניהם וקודם גמ' דין כ'
זה לחזור: ה"ג אי אמרת בשלמא ר'
יוחנן הכי קאמר לאחר גמ' דין
מחלוקת אבל לפני גמ' דין אפילו
לרבנן סוור: רבא. דפסיק הלכתא
דחזר לפני גמ' דין ולא לאחר גמ'
דין דלאמר כר' יוחנן ואליצא לרבנן:
אלא אי אמרת. לר' יוחנן בין (א) בזה
ובין בזה מחלוקת: רבא דאמר כמאן.
בין לריש לקיש בין לר' יוחנן לרבנן
לפני גמ' דין קאמר דלא גמ' דין והא
ליכא למימר דרבא כריש לקיש ואליצא
דכ"מ אמרה לשמעתיא דלא שניק
רבנן ועבד כר"מ דפסקין לקמן
הלכה כחכמים ולא שייך למימר הכא
רבא טעמא דנפשיה קאמר וסבירא
ליה דמי פליגי רבנן לאחר גמ' דין
אבל לפני גמ' דין מודו אבל לרבי
יוחנן בין בוו ובין בוו מחלוקת דהא
לא אריי רבא בפלוגתא כלל אלא
מיפסק פסק דינא: וקנו מידי.
מתמלה שלא יחזור: מתני' ואלו
הן הפסולין. לזון ולהעיד: משחק
בקוביא. כולה מפרש גמ'. וכולן
מעין גולתין או ההמורה אמרה
(שמות כג) אל תשח רשע עד וכל שכן
דיין: וסוחרי שביעית. הואיל ומימוד
מזמן מעבירי על דברי תורה הוה ליה
כרעע דחמא ופסול לזון ולהעיד
שטעיה אחרי הנלע: כסחילה היו
קוראין אונסין כו'. מפרש גמ' ס' שאין
לו אוננות אלא הוא. דהואיל ואין
עסקין ליהן אוננות אלא
כגיב דינין ומשא ומתן ואינן יראי
תנא: גמ' אסמכתא. היינו דבר
דאינו נותן לו מדעתו אלא סומך על
דבר שאינו דקדור שהוא יכול לנלח
ופעמים שמנחין אותו: לא קניא.
והוה ליה כעין גזילה צדו: כל כי
האי גוונא לאו אסמכתא היא. והכי
דמי אסמכתא כגון דלא אוכרי ולא
אעביד אלשל במיטבא (ב"מ דף עז.)
וכגון משליש את שטרך דגט פשוט
(ב"ב דף קפח.) דסומך על לא דבר
דסבור כל זה צדי לעשות ומירשא כי
מתני אדעתא דלא יהיב ליה לאסמכתא
קא מתני דטועה וסבור לא יבא
לדי כן אבל הכא לא סמין אמיתי
דהא לא ידע אי נלח אי לא נלח ואפי'
הכי אתני שמע מניה (א) משפיקא
אמתי(ט) גמ' ואקני ולא גזילה היא:
אימתי

ואלו הן הפסולין. י' גורסין
עבדים משום דכנירה ליה
דקא תשיב הכא פסולי דרבנן
ודאורייתא ולא נהירא משום דלא
תשיב בנמתני' רק פסולי דרבנן דהא
גולטס לא קתני וכל פסולי דמתני'
פסולי דרבנן נינהו משחק בקוביא
אפי' למ"ד אסמכתא היא דאסמכתא
לא קניא מ"מ אינו דאורייתא כיון
שאינו סבור לעשות אסור לנא לדי
פסולי דאורייתא ולמ"ד משום שאינו
של עולם פשיטא דליטו אלא מדרבנן
ומלוה גריבית מיירי גריבית שאינה
קנז'ה ואפי' מיירי גריבית שקנז'ה
לא משמע ליה אסור כיון דמדעתיה
במחול לך או באותן לך
אין יכול לחזור בו והני
סו' ליה ולחבר גמ' דין אבל
לפי גמ' דין יכול לחזור
בו אלא אם כן קנו מידי
כדשלחו ליה ר' שמעון לבי
רבי לפני גמ' דין אם קנו
סודין אין לאחר קנין כלום.
כיון שהקבל עליו עד אחד
בשנים ורביעין שבועות
(בס' ע"א) הוהו דאמר
השומע אל כל ביתי זה
וכן בגיטין (דף עו ע"ב)
גרסינן ברוחיה שאמר
נאמנת עלי לומר שלא
באתי כו'. מתני' אלו הן
הפסולין המשחק בקוביא
וספרותי ויניס וסלוח
ברבית וספרותי שביעית
כו'. משחק בקוביא מאי
עבר דמיסל בה. אמר
רבי כי חמא ביה שמואל לבי
המשחקין פירוש אילו הן
המשחקין מתנין תנאי
ביהוה אם אצחק הן
לי כן וכך ואם נצחתי
אתן לך כן וכך כי האי
גיטא אסמכתא היא ולא
גיטא ודמעת נשטילין הן
סוה גזילה היא שנתכנס
כגולתין ליתכן הן פסולין
רב ששת אמר למה
פסולין חכמים מפני שאין
עסקין ביישוב העולם
פ"י כגון אוננות ואכזרין
עברתו אחרי' אסמכתא
פכ"י לחיוביהו פסילי מה
ל' משום אסמכתא ומה
ל' משום יישוב העולם
ולשון איכא בבייהו כגון
דאית לרוביה אוננותא
אחרייהו (ל' א"ב) [לרפ"י] דמשוי ליה גולן אפי' דאית ליה אוננותא
כסיפא דמתניתין איר' יהודה אימתי בזמן שאין ליה אוננות אלא היא אבל יש להן אוננות שלא היא שר' ובי תימא ר' יהודה חולק על התנא קמא והאמר רביאל כל מקום שנזכר ר' יהודה

מסורת הש"ס
א) ובשאלות פ' ימרו
פ"ס י"א ח"מ ר' ימרו.
ב) עירובין פ"ב ר"ה כ"ב
לקמן פ"ו. ג) עירובין פ"ב
מ"ו. ד) ג"ל דמק.
ה) (ב"ב פ"א ט"ק. ו) (ל"ה)
מכשיות פ"א. ז) עירובין פ"א
פ"א. ח) ולקמן פ"ו.
ט) (ב"ב פ"ב ר"ה כ"ב ח"מ)
למ"ו. י) (ע"פ פ"ב ח"מ)
שביעית פ"ב. י"א ח"מ ח"מ.
כ) ח"ה ח"מ דמחילין
פ"א. ל) (ב"ב פ"א ט"ק).
מ) (ג"ל ש"פ פ"א ט"ק) רש"י
מ"ו.

הגהות הב"ח
(א) י"ש ד"ה א"ל וכו'
בין בוו ובין בוו: (ב) י"ה
כל ב' וכו' דפסיקא:
(ג) הוה ליה סנה וכו' אלא
קודם גמ' דין יכול לחזור

הגהות הגר"א
[א] וכו' וכל ב' הוא נותנ'
לאו אסמכתא (א"ל) ח"מ
ו"כ הרמב"ם לא גרס לה
(והר"ם רבינו ש"מ פ"י
ל"ד ס"ק ל"א וכו' ר"ג
ס"ק מ"ד):

מיוסף רש"י
ואלו הן הפסולין.
לעדות. דמיין נותנ'
מדכריהו הן דאסמכתא לא
קניא ומגזיל גזיל ליה
(ש"ו פ"א ט"ק). המשחק
ב"ב פ"א ט"ק. עירובין פ"ב
ח"מ פ"א ט"ק. משחקין
פ"א ח"מ ח"מ רבנן
אסמכתא לאו קניא וכו'
נותנ' מדרבנן. דהאורייתא
לפי קרי גזיל אלא היטף
מיד איש. כדכתיב (ב"ב כג)
וישול את המיתות הנזרין
ד"ה ב"ב. והמלוה
הוא למפסלה משום אל
תשח עד תשח. דהא
מפסלה יכיר ליה נמי
ומפריהו יוניס. היינו נמי
כגון קניא. אי מתקמיה
יוק לזון. וסוחרי
שביעית. עסקין סוחרי
כפירות שביעית דמתנא
אמר לאלה ולא למסורה.
ולפי שמשחו כל אלו לעבור
על דת המתה מתן. תדע
להיות מעידים שכן על ידי
מתן וסחה (שם) א':
דמתנא אמר לאלה ולא
למסורה וזה שחזר מתן
לעבור עברה על המתן
רשע הוא והמורה אמרה אל
תשח רשע עד (ש"ו פ"א ט"ק).
שאין להן אוננות אלא
הוא. דקאמר ר' יהודה
לאסמכתא סיהא ונתן על
דמתנא סיהא ימנא ועל
אזיה אסמכתא הוא מתנא
קניא ולא גולתין ניסיה.
ויפסוליהו לפי שאין עסקין
ביישוב של עולם. דיין
דאין מטרין וקניאין עבודת
ימנא ניי אלם אינן חסין על
מחריהו מלפסדן מתן
(שם).

הגהות הגר"א
[א] וכו' וכל ב' הוא נותנ'
לאו אסמכתא (א"ל) ח"מ
ו"כ הרמב"ם לא גרס לה
(והר"ם רבינו ש"מ פ"י
ל"ד ס"ק ל"א וכו' ר"ג
ס"ק מ"ד):

מיוסף רש"י
ואלו הן הפסולין.
לעדות. דמיין נותנ'
מדכריהו הן דאסמכתא לא
קניא ומגזיל גזיל ליה
(ש"ו פ"א ט"ק). המשחק
ב"ב פ"א ט"ק. עירובין פ"ב
ח"מ פ"א ט"ק. משחקין
פ"א ח"מ ח"מ רבנן
אסמכתא לאו קניא וכו'
נותנ' מדרבנן. דהאורייתא
לפי קרי גזיל אלא היטף
מיד איש. כדכתיב (ב"ב כג)
וישול את המיתות הנזרין
ד"ה ב"ב. והמלוה
הוא למפסלה משום אל
תשח עד תשח. דהא
מפסלה יכיר ליה נמי
ומפריהו יוניס. היינו נמי
כגון קניא. אי מתקמיה
יוק לזון. וסוחרי
שביעית. עסקין סוחרי
כפירות שביעית דמתנא
אמר לאלה ולא למסורה.
ולפי שמשחו כל אלו לעבור
על דת המתה מתן. תדע
להיות מעידים שכן על ידי
מתן וסחה (שם) א':
דמתנא אמר לאלה ולא
למסורה וזה שחזר מתן
לעבור עברה על המתן
רשע הוא והמורה אמרה אל
תשח רשע עד (ש"ו פ"א ט"ק).
שאין להן אוננות אלא
הוא. דקאמר ר' יהודה
לאסמכתא סיהא ונתן על
דמתנא סיהא ימנא ועל
אזיה אסמכתא הוא מתנא
קניא ולא גולתין ניסיה.
ויפסוליהו לפי שאין עסקין
ביישוב של עולם. דיין
דאין מטרין וקניאין עבודת
ימנא ניי אלם אינן חסין על
מחריהו מלפסדן מתן
(שם).